

Montségur hegyén és alatt

I.

Egybesült Eurázia? – Egy vén cigány dallam-töredékei

Csoóri Sándorra és a keddi *Hitel*-eszmecserékre emlékezve

„Húzd, ki tudja meddig húzhatod...”

HAZAMÁZOLÓK. Jókai Mór jegyezte fel: a Schwechatnál elfogott cigányokat Jellasics muzsikálásra szólította, de azok közölték: „Mi nem akarunk a hazánk ellen hegedülni.” Most olyan idöket élünk, hogy Freud kanapéjára utalható honi népi zenekar is muzsikál Brüsszelben, melynek alapdallamát már 1987 szeptemberéből ismerjük, amikor a *New York Times* közölte: „Lakihegyen [!] összegyűltek a nacionalisták.” Azóta pedig az internet galaxisban már sok ezer tagú banda fortisszimózza a szitokfutamokat. *La Stampa*...: az egykori „párducosnak” aligha mondható köztársasági elnök is stimolta az internacionalista zenekart. Semmi önsajnálát – bírjuk azóta. De még inkább bírjuk, ha magunk gyöngeségeitől megszabadulva, legjobb szellemi és erkölcsi voltunkat összeszedve védjük méltóságunkat.

Hogylétünk, helyünk a világban? Ballai Attila áprilisi (*Magyar Nemzet*) gondébredtő írásában Keresztury Dezső 1943-as tanulmányát idézte. Aki egy későbbi írásában, az 1945-ös fordulat után, az ország távlatos sorsán így tünődött: „A szabadság belső rend nélkül veszélyesebb és gyilkosabb minden méregnél.” A weimarizálódást félté a parasztpárti kultuszminiszter, aki korábbi berlini élményére utalt: „a szabadjára eresztett kamasz lázadó- anarchiája” ráborította a világra a mázolósegéd infernóját. Másfél évtizede közöttünk működik egy újkori, terá-piás mázolósegéd, vele már segédné is; benne az egykori módszer és idegrendszer is tanulmányozható. Most a weimari demokrácia kísért: a káosz igézetében az elaggott kamasszal az újkori pubertások szövetkeznek... – ez már a brüsszeli Európa rémjövőjét is ígéri. Pilinszky János gondolata megvilágítja a XX. századi dráma újkori mélységét: „látom a németiség üzemmátrixát. A munka, a kötelesség, az egybetartozás horgán akadt fönn... Elfelejtette a jézusi lényegét: a nemzet, a család és végül az én meghaladásával szabad és lehet

ABLONCZY LÁSZLÓ (1945) a Nemzeti Színház korábbi igazgatója (1991–1999). Legutóbbi kötete: *A Nemzeti varázskörében* (2019).

csak visszahajolnunk mindenkire: az Egészhez" (*Új Ember*, 1980. II. 10.). Másfelől ne feledjük: a „fasiszta kommunizmus” képét először a bolsevik álmaiktól megszabadult József Attila írta le (*Világosítsd föl*). Gyarmati sorban negyven éven át megéltük a költő rémlátását, majd reménylettük: nem „oda”, hanem ide lesz „az emberek vetése”. Schuman keresztényi szeretetre alapozott Európa-álmától hová jutottunk? Jaques Delors-nak, 1985-től hét éven át az Európai Bizottság elnökének beszédgyűjteményében (*Az új európai összhang*) a keresztényi hivatkozás egyszer sem olvasható, Schuman neve egyszer, Jean Monet-ra utalóan pedig: „terápiája egyszerű és zseniális volt. Belesodorni országainkat a szolidaritás és az együttműködés forgatagába, ami lehetetlenné teszi a visszatérést a régi gonosz szellemekhez.” Mára a forgósél tornádóvá fokozódott, s a heroikus feladat: visszatálatni a nemzetek együttműködésének szelleméhez. A demokratikus szavazásra pökő parlamenti és országokat, népeket ellilult orcával piszkoló zöldek, a nekik kaseroló szociáldemokraták és a hazamázolók koalíciós ajere lengi át a brüsszeli-strasbourgi falakat, üléstermeket, folyosókat.

Azt mondja az új főpolgármester: Budapestet visszavezeti Európába. Az elvtelen párt-haknista (?), aki a köztársasági elnököt fenyegeti a tavalyi választások óráiban? Igen, ez a brüsszeli Európa! Mögötte diadalosan áll a pódiumon az ellenzék csőcseléktagozta is. Mi nekik Európa? Destrukción. Se kultúra, se morál, se eszme. Brüsszel heti menedékhelye a fel- és bemelegedő világ és zöld-ellő bukott politikusainak. Egyszer a ligeti dekoráció is változott: 1919-ben maga a millenniumi emlékmű alkotója, Zala György Marx és két munkás alakzatát húzta Árpád vezér szobrára. Keresztény ország, avagy a világszabadság mozgalmárjainak holnapja? – hazai s egyben Európa sorskérdése is.

HOL A HELYÜNK a világban? Úgy is szólhat a kérdés: hol a helye Európának és a világnak bennünk? Ne feledjük: az intézményes Európáról csak hallottunk, képzeleztünk, működéséről alig-alig értesülhettünk. Azidőtt, a pesti belterjeség a jól értesültséggel mérte a maga fölényét és egyetemességét, s aki a nemzeti gondokat pendítette, az provinciálisnak, mucsainak minősült. Ismerjük, Illyés a bugacisággal épp fordítva gondolta a párizsi módi és a provinciális viszonyát. A kilencvenes fordulattal a bűv-él-okos már nem Mucsát emlegette, hanem fölfelé bökött: EURÓPA!, azaz: Ájrópa!

(Strasbourg: 1990 februárjában az orvosi igazolvánnyal is hitelesített vízum csak a kehli határon át engedett francia földre. Strasbourg és Kehl között amúgy félóránként, akár két városrész között, autóbusz járt, de arra nem ülhattünk, mert oda strasbourgi lakhatásunk! Első hétvégi strasbourgi vásárlásunk pakkjával éppen a kocsihoz érkeztünk, amikor egy rendőrségi kisbusz fékezett mellettünk, fegyveres kommandósok pattantak ki belőle: igazoljuk magunkat! Napok múltán titkosszolga jelentkezett a lakásunkon: faggatózni jött, ugyan mivel foglalkozom? Nehezen akarta érteni, hogy az idegenből szakadt hírlapírót nem úgy köti a hely és az idő, mint őt, akit ellenőrizni vezényeltek. Párom, aki államközi szerződéssel tanított az egyetemen, rendszeresen kurd és elegyes arab sorokban ácsorgott órákat a rendőrségen, hogy időleges tartózkodásunkat engedélyezzék. Mindig valami hibádzott. Sétalós délutánjaimon a Parlament melletti Orangerie-ben ismerkedtem

a tüntetések légkörével: gyakorta a kurdok meneteltek, maradásukat és egyesített Kurdisztánt követelve. Akkortájt, sorolva a migránsok iránti türelem próbatételeit, Chirac még merte mondani: „és erősen szaglanak!” A bizalmatlanság és a bürokrácia testvéries működésében az igazolvány kiadatott páromnak, mire az első tanévet befejezte. Hautpierre-ben, az olcsó bérű lakások negyedében, bevándorlók társiasságában éltünk; ottlakásom másfél esztendejében átellenben egy hatalmas beton tárolóra pingált horogkereszt a táj ékességként hívalkodott, senki el nem tüntette. Európa fővárosában, ahol a városatyák javaslatára, miszerint az utcatáblákra a régi német felirat is kerüljön fel, országos felháborodás lobbant a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség hazájában. Hautpierre-ben a kilencvenes évek végétől január elsejéken világgá híresült: innen indult a szilveszteréji szokás: az autókat gyűjtogatják. Gyermekeim iskolatársainak nemzedéke. A menedéket talált családok ifjai – Európa új polgársága.

Évtized múltán is változatlan élmények a sorompótlan Nyugaton. Jelezván: már kezd terhessé válni a bevándorlók társadalma, mely a balkáni árhullámmal is tartósan tetőzött, miközben a Hivatal lapítva ellenőrzött. Működött már a sztrádaarendőrség, mai hivatalossággal „mélységi ellenőrzés”, erről nem szólt a szabadság csábdala. Autóbusz Budapest és Párizs között; mély álomban az utas, nem a határon, hanem bévülebbs az országban a járatot félreállítják, felszállnak a biztosok és igazoltatnak. Nem ám sorban, hanem elöl a főnök, az ábrázatokba világít és mered a busz halovány fényében. Őszbe még nem csavart a Nemzeti nyolc évem, így feketeségem megbűvölte az éber rendészeket: elő az iratokkal! Így történt a Berlin–Párizs-járaton is. Mint utóbb kiderült, Pasqua belügyminiszter csak szóba foglalt parancsa: „A különös színű egyének vizsgálандók!” Aztán a francia főváros Garde du Nord pályaudvarán szólít az ellenőr: ki a sorból! – mert a párizsi indulásnál már az angol titkosszolgálat éberkedett. Diplomata (!) útlevelem se mentesített, visszatérőben, Londonban pedig személyi motozás következett – sliccem fogdosásáig hatóan. Pökve védettségemre, 2002. március 5-én, a román vámosok konduktóri korának stílusában, a példásan integrált, sötét bőrű angol ébresztgette EU-polgárságom kedvét.)

Ezidött visszhangosan készülődött a Nagy Irat, az Európai Charta, mely az Unióban élő népek alkotmányát volt hivatva megfogalmazni. Tekintélyes tetsületre bízták a kidolgozását, melynek vezetője Franciaország korábbi államelnöke (1974–1981), arisztokrata, Giscard d’Estaing. Aki konzervatív voltához híven, határozottan közölte a Charta elvi alapozottságát: a keresztény Európa politikai, erkölcsi törvénykönyve készül! Ilyenképpen Törökország távlatos tagságának nem lehetett esélye, mert Távols- és Közels-Kelet kapuja, ahol az iszlám folyamatosan szivároghat, érkezhets a közösb Európába. Ami a kontinens arculatát megváltoztathatja, érvelt az elnök. Idővel elcsendesedett és megfagyott a Charta nemes ügye, mert értesülhettünk a faktumról: a kereszt(y)én(y) múltras hivatkozás kiiktatva! És ma okkal írhatja Pawel Lisicki: „Lehet, hogy Valéry Giscard d’Estaing valamely új inkarnációja könnyebben békél meg azzal, hogy az európai kultúra az iszlámból nő ki, nem a kereszténységből. Túlzás lenne? Fogadni mernék, hogy így történik. Az európai elitek félhetnek az iszlámtól, ugyanakkor tisztelik; a kereszténységet megvetik, lekezelik” (A dzsiháds és nyugat öngyilkossága).

EURÁBIA – Oriana Fallacci találó képe, az ő érdeméért is, tájékozódásunk és vizsgálatunk körét időben és térben érdemes tágítani. *Az értelem ereje* című 2004-es munkája a tények áradatában mai hogylétükre is ébresztő erővel hat. Már tegnapi látéletét is a kettős mércére alapozta: „ha megmondod a magadét a Vatikánról, a katolikus egyházzal, a pápáról, a Madonnáról, Jézusról, a szentekről, semmi nem történik veled. De ha ugyanezt teszed az iszlámmal, a Koránnal, Mohameddel, Allah fiaival, akkor rasszistává válsz, és idegengyűlölővé, és szentségsértővé, és faji diszkriminációt követsz el.” Fallacci lobbanása a következő bekezdésben egyetemes vádiratként olvasható: az ENSZ „szégyent hozott az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet a muzulmán országok soha nem akartak aláírni, amikor 1997-ben hozzácsatolta az „Emberi Jogok az Iszlámban Nyilatkozatát”. Elegendő a bevezetőjéből idézni: „Minden emberi jog, amelyet a következő Kiáltvány tartalmaz, az Iszlám Törvényeinek, a Sariának van alárendelve.” Ilyenképpen semmi szükség az okmányokra; papírral vagy anélkül, a honfoglalók hadinépe már törvénytudattal szállja meg Európa országait. „Trója ég!” – mondja Fallacci, s Európa tágasságában láttatja: „Minden egyes városunkban létezik egy másik város. Egy törvényen kívüli város, mint amelyet a palesztinok hoztak létre Bejrútban a hetvenes években.” Aztán századokra visszamenően a Félhold seregeinek hódításait, pusztításait, gyilkosságait, népirtásait számlázza a cordovai keresztre feszítésektől a narbonne-i mérszárlásig és tovább Rómáig, a Szent Péter és a Szent Pál bazilika kifosztásáig. Európa önvádja a kereszties háborúk okán? Fallacci érve: „a négy évszázadnyi invázióra, megszállásra, sanyargatásokra és vérfürdőkre érkeztek válaszul”. Másfél évtizede megjelent könyvében Fallacci sorolja a francia városokat, ahol már a kétezres évek elején a muzulmánok aránya harminc-negyven százalék. Azt is írja, hogy „az offenzíva agytrösztjei” nem is Franciaországban, hanem Angliában működnek. Azóta való megannyi közeli rettenetmerénylet, gyilkosság erőszak terhével is nyomasztó olvasni a szerző egykori tényzuhatagát, mely az iszlám robbantások, repülőmerényletek listáját tárja elénk, ilyenképpen Allah hitébe vakult magán próféták kilencvenes éveinek véres veszteségeit összegzi.

ÉGETŐ, mai s napi nyugtalanításként is sistereg Oriana Fallacci 2004-es kérdése: „hol végződnek az állampolgárok jogai és hol kezdődnek az idegenek jogai?” Okkal érvel: „Mielőtt Európa az iszlám provinciájává vált volna, senki nem látott még olyat, hogy külföldiek bárhol az urnák elé járultak volna, hogy megválasszák azoknak a képviselőit, akik vendégül látják őket.” A szerző azonban bámulatos konoksággal villázza elénk az ENSZ és az EU önfelszámolásunkat alapozó tényeit. Így például 2003. január 15-én az Európai Parlament javaslatát, mely az EU-n kívülről érkező s öt éve itt tartózkodó polgárok szavazatának biztosítását határozta meg. Jámbor, a tévére meredő polgár aztán ébredkezhet; ki tudja hány „javaslat”, törvény elkészült már tagságunkat megelőzően, 2004-ig, amelyek nemzeti voltunk gyöngítését alapozták?

A világot járó Fallacci elbeszéli eszmélésének történetét, melyben az iszlám terrorizmus változatos jeleit Muhammad Alival való találkozásától kezdődően

észlelte. A hadviselésre utaló tényeket 1970-től indítja. Az ébresztő pillanatot az Arafat-rokon, George Habashal készült interjúja jelentette. Orvos és keresztény léte 1972 elején Habashal a ma is érvényes programot közölte: „A palesztinok az arab nemzethez tartoznak, ezért szükségszerű, hogy az egész arab nemzet háborúba lépjen Amerika és Európa ellen, hogy totális háborút robbantson ki a Nyugat ellen... Lépésről lépésre haladunk, milliméterről milliméterre. Évről évre. Évtizedről évtizedre. Elkötelezetten, makacsul, türelmesen. Ez a mi stratégiánk.” Aminek változatos jeleiből néhányat: 1972. szeptember 5.: merénylet a müncheni olimpián, 1973. október: Szíria és Egyiptom megtámadta Izraelt, majd az OPEC-országok olajembargója következett. Kis idővel előtte Fejszál szaudi király Rómában nagymecset építését kérte az olasz államelnöktől. A terrorizmus krónikája változatos és folyamatos eseményeivel tovább ne nyugtalanítsuk emlékezetünket, itt csak a lényeg, az olasz riporter összegzését említsük. Hosszas tárgyalások nyomán 1984. december 11-én elhelyezték a nagymecset alapkövét Rómában, „Miközben épült a mecset, a »narancsléivók« száma is egyre gyarapodott. Mire 1995-ben ünnepélyes keretek között átadták a mecsetet, a hipermodern terem és az udvar sem volt elég, hogy befogadja a résztvevőket... Akkor már állt egy nagymecset Párizsban, egy másik nagymecset Brüsszelben, egy harmadik Londonban, Birminghamban, Bredfordban, Kölnben, Hamburgban, Strasbourgban, Bécsben, Koppenhágában, Oslóban, Stockholmban, Madridban és Barcelonában. És Andalúziában már épült a granadai nagymecset. Ahogy Kazahsztánban is. És Kirgizisztánban. És ahogy Türkmenisztánban, Üzbegisztánban, Tadzsikisztánban is, ahol Szaud Arábiából, Kuvaitból és Líbiából érkező pénzekkel az Iszlám Újjáébredés azonnal előretört, alighogy leomlott a Berliini Fal.”

Sistergő látélet: „a modern Történelem legnagyobb összeesküvése. [...] Az olyan államfők Európája, akikből hiányzik a tisztesség, az értelem, a lelkiismeretlen, tyúkeszű politikusoké, a méltóság és bátorság nélküli értelmiségieké. Egyszóval a beteg, legyengült Európa. Európa, amelyet úgy árusítanak ki, mint valami utcanőt a szultánoknak, kalifáknak, vezíreknek, az újdonsült Ottomán Birodalom bérenceinek. Ez magyarán Eurábia.”

Fallacci kasszandrai átká 2004-ben íródott.

Douglas Murray a gyöngülést elemezve *Európa furcsa halála* című könyvében fáradtságról beszél, amely már a XIX. század végétől érzékelhető. Freud, Thomas Mann, Rainer Maria Rilke, Oswald Spengler nevét említve megjegyzi: „Németország XIX. századi fáradtságát nem a müzli vagy a friss levegő okozta, sokkal inkább az értelmetlenség és annak felismerése, hogy a kontinens »nem gyarapítja«, hanem feléli kulturális tőkét.” Murray tovább is mélyíti gondolatát: „Európa elvesztette legalapvetőbb történetét. A vallás elvesztése nemcsak etikai és morális, hanem földrajzi űrt is hagyott maga után.” Krzysztof Szczerski is hasonlóan látja: „az élet is elvesztette lelki dimenzióját, nemcsak a privát, hanem a közszférában is” (*Az európai utópia*). Utal 1962-re, amikor a reimsi székesegyházban Adenauer és de Gaulle megbékélési találkozásának „mélyértelmű, vallási és erkölcsi dimenziója volt”. Amelynek fél évszázados emlékére (2012-ben)

ugyanott szervezett Merkel-Hollande ünnepi összejövelete „az európai gyengeség szimbolikus illusztrációja volt”. 2004: keleti voltunkban méltóztattak tagosítani bennünket az Európai Unióba. Fapadossá minősített utasokká lettünk; a párnás szalonkocsi főkalauza, Angela Merkel 2005-ben lett Németország kancellárja.

Könyvének második részében Fallacci elbeszéli, miféle konferenciák, ligáülések, egyezmények szerveződtek, melyek Eurábiát alapozták. 1975-ben a Kairói Konferencia egyezményei mellett a Strasbourgi Határozat már az olajügyekben érkező bevándorlók „szükségyszerű” és „megnyugtató jogait” foglalta írásba. Európa megszállása tehát törvényerőre emelkedett. És „az emberi erőforrások” kezdtek elárasztani Nyugat-Európa városait, az iszlámi proletárok az autók ablakait mosták, Kadhafi pedig felvásárolta a Fiat tíz százalékát, mások kastélyok, légitársaságok, Riviéra menti nyaralók tulajdonosaként váltak Európa-honossá. Emlékeztet arra is a riporter, hogy a Kairói Konferencia a muzulmán bevándorlók jogát is diktátumba foglalta: „hirdethessék és terjesszék saját kultúrájukat”. Amikor a Strasbourgi Határozat jóváhagyásának ülésén egy, de csakis egy képviselő, a norvég Sigrid Hunke mert ellentmondani: „Ez egy politikai dokumentum, amely kizárólag az iszlám érdekeit szolgálja Európában...” – közölte, s kérte az anyag átdolgozását. Az elnök gyorsan elnémította, és szavazásra szólította az ülést: egyhangúlag elutasították Hunke javaslatát. Így született meg Strasbourgban 1975. szeptember 8-án az „1162. javaslat az Iszlám Civilizáció Hozzájárulásáról az Európai Kultúrához” jelzetű dokumentum.

Gyanútlan keleti mucaiaiak, későn érkezettek: a VÉG-elgyöngülésbe zuhanunk. Mi vár majd azokra a balkániakra, akik még vágyják a tagosítást? S hogy bonyolítsuk a kérdést, iszlám hitű, hegyi kiképző táborok hozományával is terhelten? Avagy törvényesített kaszárnyákká minősítik majd a terrorista fészkeket?

Oriana Fallacci ateista kereszténynek nevezi magát. Indulata mégse istentelenségéből lobban, hanem Európa veszteségei és elfoglalása feletti jajkiáltásnak tekinthetjük indulatát. Keservese a Vatikánra is utal: „jótékonyági iparágat” működtet, „aminek köszönhetően a muzulmán bevándorlók partra szállhatnak, szállásokon bújtatják el őket, politikai menedékjogot és állami támogatást szereznek nekik, megakadályozzák vagy legalábbis akadályozzák kiutasításukat...” Ám ennél is súlyosabb, hogy kolostort, templomot ajándékoz az érkezőknek az egyház, melyet mecsetté alakítottak, alakítanak át. És megannyi keresztényüldözés, népirtás ellen nem tiltakoztak; az pedig már a túltestvéresülő kegyesség abszurduma, hogy imámokat felszenteltek Assisiben, Szent Ferenc sírjánál. Lisincki idézett könyvében a világtörténelmi fordulat rendkívüli szolgálatosát, II. János Pál pápa utópisztikus gyanútlanágát említi: „Különös módon arra a megállapításra jutott, hogy a mai korban teljesen megváltozott a viszony. Még olyat is mondott, hogy a keresztények és a muszlimok soha többé nem tekintik magukat konfliktusban álló társadalmaknak. Miért nem? Mi változott?”

Húzom, ki tudja meddig húzhatom. Isszuk az árát...

Különös, de mégis, felelős ember voltunk végső közösségi kérdése is: nemzet voltunkban megmaradhatunk-e, személyesen pedig: miként is távozzunk ebből a forgatagában oly kápráztató, mégis dantei mélységekbe alakényszerítő és próbatevő világból? Ulfkotte gyónásképpen is, még szíve végső dermedtsége előtt sietve tárta elénk a mindennapi hazugság és menekültipar tény-uszadékanak áradását és a merkei sajtóhálózat romlott, korrupt működését. Helmut Kohl is végrendeletes aggodalmát beszélte el Európa holnapjáról. A halálos betegség szorításában Oriana Fallacci egy öninterjú-kötettel búcsúzott a világtól (*Az utolsó interjú – Az Apokalipszis*). Melynek zuhatagos tényeit mellőzve az ateista keresztény Európa féltésében János jelenését, a Remény igéjét szólította, az Angyal győzelmét a Fenevad felett, miszerint az áldozattá lett húségesek Jézusért való áldozatukban, „éltek és uralkodtak a Krisztussal ezer esztendeig”.

AZ ISZLÁM FÉSZEKRAKÓ PROGRAMJA pedig változatos eszközökkel folytatódik Európában. Húzzuk tovább, mert a téboly jeleit már napi közönnyel fogadjuk: muszlim polgármester áll Rotterdam élén; idén a bécsi elemi iskolákba több az érkezettek gyermeke, mint az osztrákoké. Salvini megbukott hazájának zárolásával, a törvényeket sértve, újra menetrendszerűen közlekednek az alvilággal szövetséges „embermentő” cégek, miközben dollárezerkért is sokan hullámsírban végzik életüket. Svédországnak vége; több mint százezer migráns segélyből él, a késelés, a nemi erőszak mindennapos, hírekbe se iktatott esemény – két nemzedék múlva kisebbséggé válik az őslakosok népe. Németország is végzetes állapotába hullott mecsetek százai a honfoglalók továbbképző központjai. A feszültség egyes vidékeken már a polgárháború rémét ígéri. A lakosok hatvanhárom százaléka nem meri a véleményét mondani. A kormánypártok folyamatosan bukják a választásokat. Százötvenezer kiutasított migráns felszívódott, maradt s bolyong Nyugat-Európában. Franciaország már csak markírozza a szabadság nyitott voltát: Marseille-ben nem engedi kikötni a migráncsempész hajókat; rendőrei az éjszakában visszalopják Itáliába a papírnélkülieket; a normandiai partok mentén a táborokból szétszórják a gyüleveszeket; a városok perifériáján muszlim kerületek működnek, idő kérdése, hogy többségi frakciókkal hivatalosan is uralják a településüket. A francia futballválogatott több mint kétharmadosan igazolja a sikeres „integrációt”, kevésbé a tévé esti és reggeli hírmagazinok műsorvezetőinek köre, mert ott színes arcú legfeljebb hajnali hírolvasóként tűnik fel. Semmi kétség, a houellbecque-i behódolás ironikus látomása szívósan küzdi magát valóságá.

(Azt pedig soha nem kérdezzük: hol kezdődik Franciaország, és hol végződik Európa. Merthogy Franciaország öt tengerentúli megyét is magába foglal: így a Madagaszkár-közeli Mayotte szigete is idetartozik, ha tehát valaki ott belép: Európába érkezik, és euróval fizethet. Mayotte lakóinak száma kétszázötvenezer, ebből hozzávetőleg hetvenezer illegálisan érkezett, mert csónakokon naponta százal nővekszik a sziget lakóinak a száma. Október végén Macron elnök Mayotte-on járt, s elmondta: a túlzott migráció „egy terület egyensúlyát veszélyezteti”. Mayotte-on, Franciaországban és Nyugat-Európában

*már felborult a józan arányosság, s az esztelen engedékenységek mégse hagy alább. Egyéb-
iránt a Karibi szigetcsoporton levő, a francia érdekeltségek mellett a Párizstól 16 ezer
kilométerre fekvő Wallis-Futuna szigetecskén három király váltja egymást, és választott
elnök, továbbá egy főigazgató is az önkormányzat vezetését jegyzi, ott euró helyett helyi
fizetési eszközt használnak. Franciaország őrzi nagyhatalmi morzsáit, vele az önfelszá-
molás folyamatában szinte képtelen változatosságot kínál az európai polgárrá avatáshoz.)*

BRÜSSZEL ÜNNEPLI a szuverén ország törvényeire pökő csempészhajó ka-
pitányát; egy másikat a balos katalóniai kormány tünteti ki; lazul a költségve-
tési szigor, mert Berlin és Párizs már-már gyarmati sorba zsarolta Itáliát, és
hitelesíti a választás nélküli becstelen koalíció kormányzását. A balkáni befo-
gadó állomások a jövő laboratóriumai: Biácsban ezrek menetelnek, sehol asz-
szony és gyerek a tudósítások felvételein. Folyamatosan üzemel a dél-balkáni
„mecset-út” belháborúkkal is súlyosbítva: egymással is harcoló s késelő-gyil-
koló nációk emberei. Igazolván: a „beilleszkedési” tervek, az európai bürokraták
zsargonjában a „integrációs programok” lila képzelgések. „Szörnyű katasztrófa
lesz” – jövődöli Václav Klaus és Jiří Weigl könyvecskéje (*Népvándorlás*). Integ-
ráció? Beilleszkedés? Süket junkeri duma. Paul Scheffer a Holland Központi
Tervhivatal kutatását összegzi: „A munkaerőpiac szempontjából a nagyarányú
bevándorlástól nem várhatók pozitív hatások” (*Érkezési oldal*). Hát persze, hogy
nem: a Titanic süllyed és a Junker-Merkel brüsszeli szalonzenekara keringőt
muzsikál. Drága párok, szépen átölve egymást, csak andalodjunk az egyensúly-
talanságban! Am a vész jelei sokasodnak: a brit közösség a mentőcsónakot iz-
zadmányosan ugyan, de kurblizza a vízre, s az új évben „pá-pá!”-t intenek felénk.
A súlyos gazdasági, politikai veszteség mellett a titkosszolgálati együttműkö-
dés csonkulásával Európa biztonsága is drámai módon gyöngül, írta Horváth
József szakértő. A junkeri életmű valóban korszakforduló: Európa tektonikusan
morajlik, rengése elkezdődött. Így hát Zbigniew Brzezinski 2025 utáni látomása
is tovatűnik a doveri ködben, amikor is: „A Németországgal szembeni közös
gyanakvás jegyében Franciaország és Nagy-Britannia is szoros viszonyra lépne
egymással...” (*Stratégiai vízió*).

Háborúban él Európa, melynek a tényei monoton szokottságba szürkülnek
a napi hírek áramlásában. A finn hivatalosság jelentette: az elmúlt években egy
hadseregbe való iszlám harcos érkezett Európába; Erdogan, miközben a kurd
vidékeket bombázza, naponta fenyeget és zsarol: két és fél, hárommillió mene-
kültet szabadít Európára. Amely évtizedek óta tagsággal hitegette, most pedig
becsmérel, szankciókkal fenyegeti, de nem fizeti a retesz költségét.

Fallacci halála óta eltelt másfél évtizedben Krisztus-hívók tíz- és százazreit
gyilkolták meg a Közel-Keleten; ártatlan muszlimok, városok és falvak százait
semmisítették meg az amerikai, angol, francia bombázók és seregek, a „demok-
rácia” újkori és gyilkos misszionáriusai, ezzel az Iszlám Állam elvetemült ala-
kulatai ellen tán egy soha be nem fejezhető háború kezdődött. Európai szolida-
ritás? „A tragikus események után a nyugati újságok címlapjai nem voltak tele
a »Je suis Copte« feliratokkal, a fővárosokban és máshol sem vonultak az utcákra

milliók ilyen táblákkal” – írja Győrfi Károly, utalva a *Charlie Hebdo* szerkesztőinek kivégzését követő világhisztériára és a párizsi békemenetre (*Keresztényüldözés a 21. század elején*). 2018-ban 4100 keresztényt gyilkoltak meg a világban.

„Arab tavasz?” Fellengzős európaiságunk formulája. Maróth Miklós könyvét (*Islám és politikaelmélet*) összegezve kifejti: „az érdekeltek sosem tekintették forradalomnak, mivel [...] az iszlám nem helyesli a lázadást, még a zsarnokok ellen sem. Márpedig az arab világban forradalom [...] nem a vezető személye, hanem csakis a züllöttség és a korrupció ellen törhet ki. [...] A társadalom korrupciójára azonban az egyetlen orvosságot csakis az iszlám vallása és annak erkölcsi normái jelenthetik.” Visszatérve az iszlám elveihez, az igazság rendje is helyre áll, melynek eredményeként „a változások mindenütt a vallási irányzatok jelentős megerősödésével és győzelmével” végződtek.

Európa vezetése páros bénultságban az ENSZ-szel, de abban eszelősen gyakorlati, hogy a kontinens-áttelepítési akciója nyomán egybesüsse Európát az arabokkal, vagyis Európa megszűnjön Európa maradni. Gyurgyák János Junckert idézi, miszerint: „azoknak, akik kételkednek Európában, s akiket időnként a kétségbeesés kerülget, azoknak gyakrabban kéne meglátogatniuk Európa katonai temetőit” (*Európa alkonya?*). Thierry Baudet okítás helyett a valóságra utal: „ezen időszak nagy része alatt az Európai Unió országai háborúban álltak a Szovjetunióval – azzal az országgal, amely a kommunizmus, a par excellence poszt nacionalista világnézet jegyében született... Az Európai Unió országai egy potenciálisan végzetes kimenetelű nukleáris konfliktusban az egyik oldal fő szövetségesei voltak, még szép, hogy eszük ágában sem volt egymásra támadni!” (*A határok jelentősége*). Valóban csak Jugoszlávia omlása okozott volna véres veszteségeket, törést a kontinens történetében? Képtelen, szűkös látómező. Mellékes jegyzetként: Európa a Balkánon sem tudott rendet tenni; mi több a szrebrenyicai népirtás felelősei a holland kéksisakosok, mert csak nézték s nem fékeztek meg a rettenetet. Felmentették őket az „európai értékek” és az Igazság független őrzőinek fórumán. A hágai bíróság természetesen vétlennek mondta a holland béke-„őrzőket”.

KÉT VILÁG vívott háborút 1945 után, s ebben az apokaliptikus eszmei-politikai harakiriben a szovjet hatalom kedve szerint hurcolhatta a Gulágra, és kínozhatta halálra európai gyarmatainak tíz- és százezreit. S vajon az 56-os forradalom és szabadság áldozatainak kései sírmezője nem örökösen sajnó seb a magyar és az európai történelemben? Keserves tény: Nyugat-Európa és Amerika engedékenysége az ENSZ napirendjéből kiiktatta a forradalom ügyét. Vajon, az nem íródik Európa botránykrónikájába, hogy a berlini falnál menekülő polgártársait a kelet-német határőrök lövöldözték, mert az a rokonához és a szabad világba vágyott? Végzetes tévedés, hogy csak a világháborús sírok mementói az európai államok boldog közösülésének. Trianon után az 1947-es párizsi diktátum alapozta azokat a feszültségeket, amiktől Európa sem ma, de holnap sem szabadulhat. A felvidéki magyarság bevagónírozása, kitelepítése és kollektív bűnössége törvényileg máig hatályos. A múlt tisztázása a hétköznapokban és

a tanügyben: elnémított, tiltott irány! – most bocsátották el Zuzana Falatovát, a pozsonyi múzeológust, aki a kisebbségi üldözések tegnapi és mai tényeiről nyilatkozott. Ki tudná listában összegezni a Duna-deltában, Szamosújváron elpusztított, ártatlanul bebörtönzött papokat, értelmiségieket, földműveseket, munkásokat, akiknek magyarságuk folytán üldözés lett a sorsuk? Kárpátalja magyar áldozatainak sorsa és mai nyelvi, tanügyi hajszája, avagy Tito nyolcvan lágerében meggyilkolt magyar és más nemzetek polgárai nem Európa viselős botránya? Emlékükhöz örök ragaszkodás; Junker úr Egyesült Európa kómájában nem tudja, de nem is érti a történeteket, és azt, hogy népek sora és holnapja nem programozható. Eszelős kvótamániában szenved, mert csak a politika számítógépe kattog a fejében. És ma egy migránsbűnöző is lehet a brüsszeli parlament ünnepeltje, de az őshonos magyarság elleni mindennapi kartácstüze Úz völgyétől a vásárhelyi magyar nyelvű orvosi oktatás felszámolásáig – az belpolitikai kérdés. A székelyföldi őrtüzek a jövőbe világítanak: ha Európa kis népeinek sorsa, közösségi védettsége nem egységesülhet nemzetközi méretekben, az újabb és súlyos kórlelet és botrány az Unió önfelszámolásának folyamatában.

Amely működésének képtelen jelei már a gazdaság területén is újabb tényekben mutatkozik: a franciák után a német gazdák úttorlaszokkal és tüntetések formán tudatták Brüsszellel: megelégtették a diktátumokat. Hogy például a szarvasmarhatenyésztést azért csökkentésük, vagyis gazdaságukat, életformájukat számolják fel, mert a zöldek tébolya szerint a szarvasmarhák tenyésztése ártalmas a levegőre?! Mert emésztésük sok vizet igényel, és bőfögésük erősen elvonja az oxigént. Keleti térségünkbe, éppen késettéség okán, az idiotizmus efféle indulatokkal még nem mérgezi a köz életét, de pontosan érzékelhető a marxizált zöltség-mozgalom. Élén egy szerencsétlen svéd diáklánnyal, aki amerikai turnéra vitorlásra utazott, s jobban szennyezte az óceánt és a levegőt, mintha repülőjeggyel indul hakniútjára.

Am itt egy világszínházi dramaturgia működik: a plüssmackókkal migránsokat fogadó németek, a fiacskájával vonuló, „menekült” futballedző apa, a vasúti síneken gyerekével mártírkodó migráns anya képe immár pillanatonként gyártott, világméretű hazugságtechnológia. Mondhatjuk: szakmai álcában a megújuló bolsevik gondolkodás virulens jelei, azaz: az omlás-romlás változatos tényei. És ne áltassuk magunkat, friss léggör, döntő fordulatot a következő Bizottság sem ígér Brüsszelben, hiszen az alakulási küzdelem is prolongálva van: a parlament destrukciója és a Bizottság között már a jogszerűséget is felüggesztő zsarolási játszmák még a működést is felrobbanthatják. Mert csak a rétes finomodik hosszan nyújtva, ha jó lisztből gyúrnák, a brüsszeli huzavona vége: az erőszakos bal erősíti és hangosítja pozícióját és diktátumos uralmát. Immár a britek nélkül, kérdés: Salvini Olaszországaival az élen a francia gazdaság és sárga mellényesek népe s a józan kelet-európaiak, velük a hitegetett balkániak mikor elégelek meg Európa felszámolójainak uralmát? Erre az új évezred második évtizede drámai válasszal szolgálhat. Ilyenképpen Brzezinski 2013-ben írott víziója a 2025 utáni világról aligha teljesülhet, mert ahogy a politikus látta,

ugyan Amerika valóban tovább gyöngülhet, de Európa olyan átrendeződést ígér, ami még ma nem is sejthető.

Egykor csak derengett, mára megvilágosodtunk: gyanútlanul, önáltató-romantikussá hevültünk Európa-vágyásunkban, Európa pedig gyarmatosító érdékében elvakult volt és süket maradt erre a történelmi-politikai tájra, mert a barbárságig menően nem óhajtott és nem is óhajt érteni bennünket. Szellem és intelligencia, példaszzerűség fel se merült a vircsaftban. Bennünket lelkesített és áthatott a szabadság mámoros öröme. Odaát a piacrabló programnál mélyebb ambíció alig működött. Mára világossá lett: az „európai értékek” kacajos hivatkozásként semmisnek tekintendők. Szolid-állás? Önpusztításig-menően? Mert ezt az Uniót a Pénz-szerzés óhaja és Globál Hatalom mámora már csak tákolja látszatparlamentté.

(A weimarizmus XX. százada után a XXI. a merkelizmussal kezdődött. Gyurgyák János elmélyült alapozottságú könyvében [Európa alkonya?] Kohl egyik tanácsadójának, Michael Stürmernek a véleményét idézi, aki „új, egészségesebb patriotizmus mellett érvelt”. Franz Joseph Strauss, az egykori kiváló bajor politikus pedig 1987-ben hasonlóan váltást sürgetett: „Éppen ideje, hogy kilépjünk a Harmadik Birodalom árnyékából, és újra normális nemzeté váljunk” (Gyurgyák idézete). De az abnormalitás folytatódott; „az emlékezet nélküli ország” gazdaságilag ugyan erősödött, de halmozottan az abszurditás tényeivel. Amelynek csak két jelére utaljunk: ideológiai kérdéssé hangosodott például, hogy nemzetközi futballmeccsen zászlójukat lengethetik-e a németek. És életének alkonyán Kertész Imre belefáradva a német városházákon való kitüntető-ünnepekbe, írta és mondta: a holocaust bohócának érzi magát. Az önsoroasztás-önfelolvasztás végzetes tünete pedig: Merkel hívogatója már robbantó erejű katasztrófa-becsapódást hozott Európa XXI. századába.

Itthon elsőnek Földi László mondta 2015 őszén: háború van! Megszállják Európát! (Migráció) Miután enyészőben mutatkozott a 68-as liberál-baloldaliság, új mozgalom szerveződött, hogy a nyugati és keleti konzervatív erők elleni hadművelet frissüljön és tartósodjon. Korábbi tűnődésünkben említettük: Merkel kivételes médium, keresztény családi múlttal, kommunista ifjúsági mozgalmárként, szovjet, utóbb amerikai bekötéssel (?), ellenőrzéssel (?) személyes garanciának mutatkozott a schumani fogantatás szétveréséhez. Kohl hatalmas tette: Németország egyesítése, végzetes tévedése: utódává növesztette a „kislányt”, Merkelt. Halála előtti röpiratában (Aggodalom Európáért) olvasható: „A németek Európáját akarjuk – ahogy azt Charles de Gaulle francia államelnök egyszer megfogalmazta – egy Egyesült Európában, ahol mindannyian európaiak vagyunk, de mindaközben a saját nemzeti identitásunkat megőrizzük.” Az egykori kancellár végórájában is reménylett, mert nem érzékelt, vagy nem mert a szakadékba tekinteni, hogy Merkel kontinenspusztító hadművelete fölött ítélkezzen is. „Felhívásnak” jelölt végrendeletes iratában elődje, Adenauer ötvenes évekbeli gondolatára is hivatkozik: „Mi, németek ötven évig Európa legnagyobb szélhámosai voltunk, most ötven évig Európa legszerényebb embereinek kell lennünk.” Nos, a szerénység fél százada éppen Merkel hatalomra jutásával lejárt, s amit művel, azt túl magasztos „szélhámiának” nevezni. Áldásos mániája nyomán Németország felszámolása elkezdődött egyidejűleg Nyugat-

Európa elsötétítésével. Udo Ulfkotte, aki korábban maga is beszervezett újságíró, halála előtt írott tetralógiája (Megvásárolt újságírók, A menekültipar, Népnevelők, Hátartalan bűnözés – Stefan Schuberttel) monumentális dokumentáció és vádirat: balgaság volna Merkel tévedésének bagatellizálni, avagy „úttévesztése” volna a közel-keleti, afrikai horda Európára szabadítása? Végzetes engedékenységgel, mert kíméletlen terorszerűséggel internacionális hadműveleti tereppé avatták Európát. A franciákról itt csak annyit, hogy évente öt-hat ezer zsidó kivándorol, s hogy a még maradók közül Marine Le Pen híveivé lettek sokan, hét-nyolc száz fizikai atrocitás – erős tény közérzetük, sorsuk folyamatos romlásáról. De a macroni, változatos szociálliberális vezetés rendületlen az engedékenységgel, mert a merkelizmus sorvadásával a francia elnök népszerűségét erősítve, a gloire lázalmát hajszolja. Melyhez zsarolhatóvá gyöngített államok társtettesé szerveződnek. Most oda jutottunk, hogy a folytonos kisebbségi spanyol, a többször is bukott, mégis kormányra juttatott olasz vezetés és a Földközi-tengeren cirkáló, embermentőnek heroizált, valójában az alvilági csempészekkel szövetkező flották, összehangoltan a brüsszeli hivatalnoki sereggel: a háború-nyerésre áll. Merkel politikusi és kilencven százalékos médium-udvartartással s politikai kreatúrája, vele a junkeri társaság korszakáról bizoást mondható: egy bűnbanda uralja, de a holnapra nézve is foglyul ejtette a kontinenst. A kérdés drámai: Kelet gerillaharcának tüze hatásosan lobbantja-e fel, ébreszti a nyugati térség többségi önbecsét?)

Akkor ocsúdtunk, 2015 őszén, amikor a déli zöldhatáron a gazdák kertjeit pusztító, falvakon, tanyákon átcsörtető bandákról értesültünk, majd hamarost a döbbenet, a jövő rémlátomása: hazai ügynöktársaságok bátorításával is a horda a Keleti pályaudvart és vidékét a maguk köztársaságává akarta zülleszteni. Európa hírhordája és a brüsszeli bürokraták légioja is ránk szabadult, s majd a visegrádiak aztán közösen is eszméltek, és azóta a nyugati politikai, titkoszolgálati és „civil” szervezkedések ellenében állják a politikai nyomást.

Am Európa terepén meddig húzhatjuk, húzhatjuk-e, ha az ideológiai fronton is szorongatják kelet-közép térségének államait? Földi László világosan beszél az ördögi dramaturgiáról: „Az iszlám csak segédcsapata” a globális hatalomnak, mely felismerte: nemzetállamok erősödnek, amit meg kell akadályozni, s a lappangó szivárgás után ezért nyilvánosan is elindították az inváziót 2015-ben. Még egy csavar Európa elfoglalásának tervében: Szaud-Arábia és más arab államok miért nem fogadják be hittestvéreiket? Azért mert ötven év múlva kiapadnak az olajkutak, s már a sejkek is készülődnek: áthelyezik magukat Európába, és új hazát avatnak. Akkor már a demokrácia játékszabályai szerint juthatnak hatalomra, hiszen addigra már muszlimok sok millióan otthonra leltek.

A háború a Jövőért zajlik.

RYSZARD LEGUTKO lengyel filozófus és politikus könyve (*A közönséges ember diadala*) súlyos helyzetjelentés abban a kérdésben, hogy Európa felszámolásában az emlékezetvesztés diktatúrájába jutottunk. Ezen a tájon a kommunizmus bukását követően, valójában észhez se térhettünk. Nyugat-Európa persze hogy előbbre jutott; oly elvakultan, hogy „értékként” követeli tőlünk, újaktól azt a liberális életvitelt és politikát, amelyet mi, némiképp eszünknel maradtak,

látunk, hogy a csőd és a kontinentális önfelszámolás végzetét ígéri. A liberális demokrácia prófétaival ellentétben éppen a szabadságot korlátozza: „Lényegében ugyanis a liberalizmus agresszív koncepció, többé-kevésbé nyíltan tekint minden veszélyesnek minden nem liberálist” – írja Legutko, aki pontos diagnózisában megállapítja: „csakis »mono« van”. Az ideológiai fősodor diktál, például: „Nemcsak feministák, feminista pártok vagy nőpártok népszerűsítik a feminizmust, hanem egész államok és nemzetközi intézmények is, ahogy a homoszexualitás ideológiáját sem csak homoszexuális aktivisták és a szervezeteik propagálják, hanem államok, nemzetközi intézmények.” S ebben hazánkra hivatkozik, micsoda internacionalista ribillió kerekedett, hogy az alkotmányban rögzítettük a nő és férfi házasságának kapcsolatát! Ma ott tartunk, hogy az érdemi disputa megszűnt. Ahogy Legutko írja: a kommunisták és Lenin módszere: „Vele vagy ellene. Aki más kiutat próbál találni, az automatikusan átáll az ellenség táborába.” A Holnapot célzó rontás pedig: „Egyre több ideológiát nyelnek magukba az iskolák és az egyetemek, a média pedig ezt tette meg a vallásának. Az európai intézmények olyan tömény ideológiai tartalmakat sugároznak, hogy ha az ember hosszabb időre kerül kapcsolatba velük, nem árt, ha utána alapos méregtelenítésnek veti alá az agyát és nyelvezetét.” Yoram Hazony már európai látomásként írja: „mivel fokozatosan csökken a legitim nézeteltérések köre, és egyre súlyosabbá válnak a nézeteltérésekre kirótt büntetések, a nyugati demokráciák gyors ütemben egy nagy egyetemi campuszá válnak” (*A nacionalizmus erénye*).

A korrekt liberális–demokrata művész nem különbözik a szocialista művésztől, mondja Legutko. Teremtő ihlet helyett igazodik a fő sodorhoz, mely díjakat, elismerést garantál. Ortega-ra hivatkozva írja a lengyel filozófus: „a régi társadalmakban az embereknek voltak erkölcsaik, közmondásaik, történeteik, szólásaik, most viszont nézeteik vannak”. A nézeteket pedig az ideológia szállítmányozza. Ilyenképpen „deformált” az értelem, mert nem a képzeletre, hanem a sztereotípiára alapoz. Ebből következően „a csökkentett igény szintű ember” tenyésztésében a nevelés „megszűnt”. Igaz Legutko alábbi tétele is: a liberális értelmiségi, ha művész is „nem hajlandó tanulni, viszont nagyon szívesen okít másokat”. Ami nemzedéki kortünet: „az ifjonti lázadás, frissesség megnyilvánulása, pedig ez a nevelés katasztrófája... Tény, hogy egyre hülyébbek kritizálnak egyre keményebben egyre okosabbakat, ettől pedig egyre nagyobb büszkeség tölti el őket, de nem csodálattal kellene tekinteni erre, hanem riadót kellene fűjni.”

Legutko úgy riadóztat, hogy könyve pontos harctéri szemle. Másként dicsérve: a méregtelenítés remeke, mottóként Mickiewicz *Pan Tadeus*-ából idézett sorok haza- és Európa-féltésünkben tragikus időszerűséggel szólítja az olvasót: „Ez a horda szinte megszállta az elméket, / mert Isten, ha büntetni akar egy-egy népet, / először is zűrzavart támaszt a fejekben. / Szólni így a bölcs se mert e szélházik ellen, / s mint dögvésztől, tőlük az egész ország félt, mert / a köznép is kezdte már érezni a mételtyt. [...] Bolondbál volt, esztelen farsangi mulatság. / Na de hamar meg is jött nagybőjtje – a rabság!” (Rónai György fordítása.)

CAMUS. Magunk és Európa féltésünk túlzása volna, hogy az iszlám hadinép és a liberál invázió kettős veszélyét észlelve, tragikus szorításban látjuk helyzetünket, holnapi sorsunkat? Albert Camus A tragédia jövőjéről szólva (*Előadások és beszédek*) a dráma korszakait vizsgálja, és úgy látja, hogy a jelentős színi teljesítmények a görög, illetve a reneszánsz idején, a nagy váltások, átmenetek korában születtek. „Mindkét periódus átmenet a mindenségre vonatkozó, az isteni és a szent fogalmával áthatott gondolkodási formák és azon formák között, amelyeket épp ellenkezőleg, az individuális és racionális gondolkodás éltet.” Éppen ide jutottunk, Camus gondolatát folytatva: „a tragikus kor mindig egybeesik a fejlődésnek azon szakaszával, amikor az ember tudatosan vagy öntudatlanul egy törést él át, kiszakad a civilizációnak egy régi formájából anélkül, hogy rátalálna egy számára kielégítő, új formára”. Fejlődés helyett a változás végzetes fenyegetettségére módosíthatjuk Camus 1955-ös gondolatát. És hozzá teátrumi észlelet: nagy teljesítmény helyett hatalmas hangzavar és tanácstalanság jellemzi a színpadot; Ionesco és Beckett az egyén válságát avatta drámává. De most a kollektivitás egyetemleges válsága igényli a megjelenítést. Mert sem Camus, sem más nem láthatta, hogy a kommunizmus elleni küzdelem megannyi áldozata árán is, majd bukásával a XXI. század az emberi gondolkodást és nemzeti szuverenitást, vele Európa holnapját új és egyetemleges fenyegetettség, vagyis az önfelszámolás rettenete kísérti. Azaz a civilizáció kozmikus csődje már az antik vagy a reneszánsz monumentalitás-látásával nem jeleníthető meg.

Törésben állunk, s a szakadékba tekintünk: „A lázadt ember vad keserveivel.”

Kölcsönözve Legutko képét, írásunk is esendő, eszméltető kísérlet a méregtelenítésre. S ebben a viaskodásban nem szabadulhatok Illyés Gyula drámájától, a *Tiszták* monumentális tragédiájától, mely Montségur várában, a kathárok végóráiban játszódik. Fél százada íródott, s mutatta be a pécsi színház (1969. december); műfaja tragédia: a költő múltba álmodta jövőaggodalmát, egy kis nép pusztulásának szorongó látomásában. Mert az albigensek Montségur hegyfokára menekültek, amit a katolikus parasztok istenszabadító fegyverének neveztek. Az eretnekké átkozott kathárok ellen szövetkezett pápai és királyi hadak győzelme s az inkvizíció bosszúja fölött is nagyobb vereség képe nyílik meg Illyés látomásában. Mert pusztulást hozott: eltűnt a trubadúr költészet, el a nyelv, és vele az albigensek elmerültek a történelem atlantiszi sírhullámában. A *Tiszták*ban Perella várkapitány utolsó gondja, hogy az őrzött szent írások, a nyelv, a szellem megmeneküljön. Illyés örök gyötrelme versben, esszében, drámában megmaradásunk esélye, módozata a nagyhatalmak szorításában. Most nem két-, sokfejú, GLOBÁL-szervezettségű a fenevad. Ma sem másként: szétszóratott voltunkban, örökös szorítottságban, mégis éber küzdelemre készen, ugyan bírhatjuk-e a nyomást, még ha társakkal is küzdünk a szövettségben? Vörösmarty zaklató kérdése változatlan: „Vert hadak vagy vakmerő remények?” (*Vén cigány*)

Vakmerő remények csak önszigorában is egyetértő nemzet és népek táborában ígérheti a holnapot. Tamási Áron ígését hasznos követni: „Fegyelmet az agyba és közösségi érzést a szívbe. Mert csak így gyűlhet egybe a tábor, mely érti a szellemi őrség fényjeleit” (*Szellemi őrség*). Tamási gondolata a montséguri kaptatóra igazít. Vékony az ösvény, kövek között lépdelve, bizonytalan érzés alantra tekinteni. Újratervezésre nincs mód, mert csak egy szűk utacska ígér felfelé haladást. Egymásra is figyelve, lépéseinkkel óvatosan! – ugyan tartós menedékre lelhetünk-e? Alápillantva az európai terepszemle után önnön kondícionkat is szükséges felmérni. Hogy szellemi és erkölcsi erővel bírjuk-e állni az alantiak gyűrűbe szervezett ostromát? Vagyis: összeszedettségünk legjobb-jainkat, élőket és holtakat, egy táborba tudja-e ragasztani? Ilyenképpen a művészet minőségi hatalmáról, a szellem véderejének képességéről van szó a fenyegetettségben. Legutko lengyel példáival bennünket is eszméltet: „a szocializmusban büntetlenül kiélhette magát a középszer”, ilyenképpen változatos rágalomokkal vádolták Conradot, Sinkiewicz-et, Prustot, tehát a lengyelség kiváló szellemeit. S ma sem másként; a régiekkel egyetértő „rokonszenv”, „a fősodorhoz csapódó lumpenértelmiség” körében, írja a lengyel filozófus. Hungáriában hasonlóképp.

(Folytatjuk)